

LESSEN VOOR HET LEVEN

DANIËL EN ESTER

MAX LUCADO

LESSEN VOOR HET LEVEN

DANIËL EN ESTER

MAX LUCADO

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Inhoud

Bijbelstudie: hoe doe je dat?	7
Inleiding op de boeken Daniël en Ester	13
Les 1	
Gehoorzaam aan God (<i>Daniël 1:3-20</i>)	21
Les 2	
Vurige vuurproeven (<i>Daniël 3:8-27</i>)	29
Les 3	
Nederig voor God (<i>Daniël 4:16-31</i>)	37
Les 4	
Gevolgen van zonde (<i>Daniël 5:1-6:1</i>)	45
Les 5	
Te allen tijde het goede doen (<i>Daniël 6:7-25</i>)	53
Les 6	
De kracht van gebed (<i>Daniël 10:1-14</i>)	61

Les 7	
Wees voorbereid (<i>Ester 2:1-13</i>)	69
Les 8	
Standvastig zijn (<i>Ester 3:1-11</i>)	77
Les 9	
Verantwoordelijkheid nemen (<i>Ester 4:1-17</i>)	85
Les 10	
Geloof en moed (<i>Ester 5:1-14</i>)	93
Les 11	
Vertrouw op Gods bescherming (<i>Ester 7:1-10</i>)	101
Les 12	
Beloningen voor trouw (<i>Ester 8:1-17</i>)	109
Handleiding voor gespreksgroepen	117

Bijbelstudie: hoe doe je dat?

De Bijbel is een bijzonder boek. Het gebruikt woorden in een andere taal. Het gaat over daden uit een vervlogen tijdperk. Gebeurtenissen in een land ver weg. Goede raad aan een vreemd volk. Het is een bijzonder boek.

Het is verrassend dat het nog gelezen wordt. Het is al heel oud. Sommige teksten zijn vijfduizend jaar geleden geschreven. De inhoud is te vreemd voor woorden. Het boek verhaalt over ongelooflijke overstromingen, branden, aardbevingen en mensen met bovennatuurlijke talenten. De Bijbel roept op tot een niet-aflatende toewijding aan een timmerman die zichzelf Gods Zoon noemt.

Volgens de wetten van de logica was dit boek er niet meer geweest. Het is te oud, te vreemd, te radicaal.

De Bijbel is verboden geweest, verbrand, bespot en belachelijk gemaakt. Geleerden hebben het beschimpt als een dwaas boek. Koningen hebben het gebrandmerkt als een onwettig boek. Duizend maal werd het graf voor dit boek gegraven en werd de treurzang aangeheven, maar de Bijbel weet altijd aan het graf te ontsnappen. Hij weet niet alleen

te overleven, maar zelfs te gedijen. Het is verreweg het populairste boek in de hele geschiedenis. Wereldwijd is het al jaren een bestseller!

Hier is geen aardse verklaring voor; de verklaring ervan ligt in de *hemel*. De miljoenen mensen die de Bijbel op de proef hebben gesteld en aanspraak hebben gemaakt op de beloften die erin staan, weten dat er slechts één antwoord is: de Bijbel is Gods boek en Gods stem.

Tijdens het lezen doe je er goed aan twee vragen in je achterhoofd te houden: *Wat is het doel van de Bijbel?* en *Hoe bestudeer ik de Bijbel?* Besteed je tijd aan deze vragen, dan verrijkt dat je bijbelstudie.

WAT IS HET DOEL VAN DE BIJBEL?

Laat de Bijbel zelf die vraag beantwoorden: 'Je weet wie je leraren waren en bent van kindsbeen af vertrouwd met de heilige geschriften die je wijsheid kunnen geven, zodat je wordt gered door het geloof in Christus Jezus' (2 Timoteüs 3:14b-15).

Het doel van de Bijbel is redding. Gods hoogste doel is zijn kinderen thuis te laten komen. In zijn boek, de Bijbel, wordt zijn reddingsplan beschreven. De Bijbel verkondigt dus Gods plannen en passie om zijn kinderen te redden.

Daarom heeft dit boek de eeuwen doorstaan. Het durft de moeilijkste vragen over het leven te bespreken: *Waar ga ik na mijn dood naartoe? Bestaat God? Wat doe ik met mijn angsten?* De Bijbel is de schatkaart die leidt naar Gods grootste schat – het eeuwige leven.

HOE BESTUDEER JE DE BIJBEL?

Tallose uitgaven van de Heilige Schrift liggen ongelezen op de boekenplank of op het nachtkastje omdat mensen niet weten hoe ze het boek moeten lezen. Wat kun je doen om de Bijbel echt iets in je leven te laten betekenen?

Het duidelijkste antwoord is te vinden in de woorden van Jezus: 'Vraag en er zal je gegeven worden, zoek en je zult vinden, klop en er zal voor je worden opengedaan' (Matteüs 7:7).

Om de Bijbel te begrijpen, moet je allereerst God vragen je te helpen. Je moet biddend lezen. Als iemand Gods Woord begrijpt, dan komt dat door God en niet door de lezer.

'Later zal de pleitbezorger, de heilige Geest die de Vader jullie namens mij zal zenden, jullie alles duidelijk maken en alles in herinnering brengen wat ik tegen jullie gezegd heb' (Johannes 14:26).

Voor je in de Bijbel gaat lezen, bid je en nodig je God uit tot je te spreken. Sla de Heilige Schrift niet open op zoek naar jouw idee, maar zoek dat van Hem.

Je moet de Bijbel niet alleen biddend lezen, je moet hem ook zorgvuldig lezen. 'Zoek en je zult vinden' is de belofte. De Bijbel is geen krant die je kunt doornemen, maar een mijn om in te delven. '[Als je] ernaar zoekt als was het zilver, ernaar speurt als naar een verborgen schat – dan zul je ontdekken wat ontzag voor de HEER is, dan zul je kennis van God verwerven' (Spreuken 2:4-5).

Iets vinden wat de moeite waard is, kost moeite. De Bijbel vormt daarop geen uitzondering. Om de Bijbel te begrijpen, hoef je niet geweldig slim te zijn, maar moet je bereid zijn de mouwen op te stropen en te zoeken.

‘Span je in om voor God te staan als iemand die betrouwbaar is. Zorg dat je je niet voor je werk hoeft te schamen en verkondig regelrecht de waarheid’ (2 Timoteüs 2:15).

Even een praktisch puntje. Bestudeer de Bijbel beetje bij beetje. Honger laat zich niet stillen door eens per week in één keer eenentwintig maaltijden te eten. Het lichaam heeft telkens opnieuw eten nodig om sterk te blijven. Dat geldt ook voor de ziel. Toen God zijn volk de woestijn in stuurde, schonk Hij hun geen kant-en-klare broden. In plaats daarvan gaf Hij hun manna in de vorm van ‘een fijn, schilferachtig laagje, alsof er rijp op de aarde lag’ (Exodus 16:14).

God gaf manna in beperkte hoeveelheden.

Op dezelfde manier geeft God geestelijk voedsel. Hij opent de hemel met net voldoende voedingsstoffen om de honger van die dag te stillen. Hij zorgt voor een ‘beetje van dit, beetje van dat’ (Jesaja 28:10).

Laat de moed niet zakken als het lezen slechts een kleine oogst oplevert. Op sommige dagen is een geringe portie alles wat nodig is. Het is belangrijk om elke dag op zoek te gaan naar de boodschap voor die dag. Een aanhoudend dieet van Gods Woord gedurende je leven zorgt voor een gezonde geest en ziel.

Het is net als met het meisje dat na haar eerste schooldag ietwat teleurgesteld thuiskwam. Haar moeder vroeg: ‘Heb je iets geleerd?’

‘Blijkbaar niet genoeg’, antwoordde het meisje. ‘Ik moet morgen terugkomen en overmorgen en over-overmorgen...’

Dat hoort bij leren. En dat hoort ook bij bijbelstudie. Kennis komt met de loop der jaren, beetje bij beetje.

Voor het begrijpen van de Bijbel is nog een derde stap van belang. Na het vragen en het zoeken komt het kloppen. Eerst vraag je en zoek je en dan ‘klop [je] en er zal voor je worden opengedaan’ (Matteüs 7:7).

Kloppen betekent dat je bij God voor de deur staat. Dat je jezelf beschikbaar maakt. Dat je de treden beklimt, de veranda betreedt, bij de deur staat en jezelf aanbiedt. Kloppen gaat verder dan denken en gaat over op doen.

Kloppen is vragen: *Wat kan ik doen? Hoe kan ik gehoorzamen? Waar kan ik naartoe?*

Het is één ding om te weten wat je moet doen. Het is nog iets anders om het daadwerkelijk te doen. Maar voor degenen die het doen – die ervoor kiezen te gehoorzamen – ligt er een speciale beloning te wachten.

‘Wie zich daarentegen spiegelt in de volmaakte wet die vrijheid brengt, en dat blijft doen, niet als iemand die hoort en vergeet, maar als iemand die ernaar handelt – hem valt geluk ten deel, juist om wat hij doet’ (Jakobus 1:25).

Wat een belofte! Wie doet wat er in Gods Woord geschreven staat, valt geluk ten deel! Bij medicijnen gaat het net zo. Alleen het etiket lezen zonder de pillen in te nemen, helpt niet. Bij eten werkt het hetzelfde. Alleen het recept lezen zonder te koken, levert geen maaltijd op. En bij de Bijbel gaat het ook zo. Alleen de woorden lezen zonder te gehoorzamen, levert nooit de door God beloofde vreugde op.

Vraag. Zoek. Klop. Eenvoudig, of niet soms? Waarom zou je het niet eens proberen? Als je dat doet, zul je ontdekken waarom de Bijbel het opmerkelijkste boek in de geschiedenis is.

Inleiding op de boeken Daniël en Ester

DANIËL

Woon je als Jood in Babylonië, dan heb je alle reden om je depressief te voelen. Jeremia had het steeds bij het rechte eind gehad. Al die keren dat jij dacht dat hij het spoor bijster was, bleek hij de waarheid te hebben verteld!

Jeruzalem ligt in puin. De tempel is verwoest. En jij en de rest van jouw volk zijn als ballingen weggevoerd.

Je gevangennemers bespotten je: ‘Zing voor ons een vrolijk lied uit Sion’ (Psalm 137:3). Maar jullie zingen niet. Jullie hangen je lier aan de wilgen en zitten aan de oever van de rivier, terwijl jullie kijken naar het water en de dagen voorbijlijden.

Wie kan er in een vreemd land over de Heer zingen?

Daniël!

Hoewel hij bij zijn gevangenneming nog maar een tiener was, herinnert hij zich de liederen uit zijn jeugd nog heel goed. In zijn jonge jaren was hij al gaan geloven in Gods almacht. Er gebeurt niets zonder zijn toestemming. Er gebeurt niets zonder zijn plan.

Maar de plannen die God voor hem had bedacht, had zelfs Daniël zich niet kunnen voorstellen. Verbonden aan het hof. Uitlegger van dromen. Profeet. Leraar. Heerser. Levenslang Gods stem onder de heidenen.

De hoofdpersoon in het boek is Daniël, maar God speelt de heldenrol. ‘Maar er is een God in de hemel...’, vertelde Daniël aan de koning (2:28), en precies die God in de hemel steunde Daniël en zijn volk tijdens hun ballingschap.

Die God regeert trouwens nog steeds.

En telkens wanneer Gods volk de lier aan de wilgen hangt, luister dan goed.

God heeft altijd een Daniël die zich herinnert hoe er gezongen moet worden.

AUTEUR EN DATUM

Daniël hoorde bij de eerste groep Hebreërs die gevangen werden genomen toen koning Nebukadnessar van Babylonië Juda rond 605 v.C. binnenviel. Hij was ‘geschikt om aan het hof te dienen’ (Daniël 1:4) en trad in dienst van de Babylonische regering. In die tijd gaf de koning hem de naam Beltesassar – een titel die verband hield met de Babylonische god Bel – in een poging hem aan te moedigen de God van Israël te vergeten en de gewoontes en geloofspraktijken van de Babyloniërs aan te nemen. Heel zijn leven bleef Daniël de God van Israël echter volledig trouw. Tijdens zijn leven maakte hij de ondergang van het Babylonische rijk mee, door toedoen van de Perzen, en de terugkeer van de eerste groep ballingen onder koning Cyrus (zie 5:30-6:1; 10:1). Men

gaat ervan uit dat Daniël zijn boek tegen het einde van zijn leven heeft geschreven, rond 530 v.C.

SITUATIE

De afgodendienst van het koninkrijk Israël had in 722 v.C. geleid tot zijn ondergang. De Assyriërs vielen het rijk binnen en voerden de mensen weg. Het kleinere rijk Juda hield stand tot 605 v.C. Toen vielen de Babyloniërs binnen en namen de inwoners van het land als ballingen mee. Daniël maakte deel uit van de eerste groep ballingen die werd weggevoerd. Hij was er verder getuige van dat de Babyloniërs in 597 v.C. en 586 v.C. opnieuw Joodse gevangenen wegvoerden. Daniël lijkt zijn boek te hebben geschreven om zijn landgenoten aan te moedigen tijdens hun ballingschap trouw te blijven aan de ene ware God en om hen eraan te herinneren dat de Heer nog steeds een plan voor hen heeft. Daniël doet dat niet alleen door te vertellen over zijn eigen ervaringen en beproevingen onder hun buitenlandse heersers (zie Daniël 1-6), maar ook door profetieën door te geven en visioenen uit te leggen die God hem had gegeven (zie Daniël 7-12).

BELANGRIJKE THEMA'S

- God leidt ons leven, zelfs in moeilijke omstandigheden.
- Soms wordt trouw beloond met wonderen.
- God zal zijn volk in de toekomst trouw blijven, net zoals Hij dat in het verleden heeft gedaan.

DANIËL EN ESTER

BELANGRIJKE TEKSTEN

Hierbij beveel ik dat iedereen in het machtsgebied van mijn koninkrijk eerbiedig ontzag moet tonen voor de God van Daniël. Want hij is de levende God die bestaat in eeuwigheid. Zijn koningschap gaat nooit te gronde en zijn heerschappij is zonder einde. (Daniël 6:27)

INHOUD

- I. Daniëls levensverhaal (1:1-6:29)
- II. Daniëls profetie (7:1-12:13)

ESTER

Het boek Ester. Een deel ervan vind je geweldig. Een deel ervan bewonder je. Maar het bevat ook aspecten waardoor je je wenkbrauwen fronsend optrekt.

Het verhaal vind je vast geweldig. Een Joods meisje, in Perzië opgevoed door een neef genaamd Mordechai. Zij wordt de vrouw van de koning door de schoonheidskoningin van Perzië te worden. Haar man heet Xerxes. (Bij sommigen beter bekend als Ahasveros, wat klinkt als iets wat je bij een flinke verkoudheid doet.)

Het heeft iets weg van een romance waarbij een arme plotseling enorm rijk wordt, hoewel je je kunt afvragen hoe romantisch het is om een echtgenoot te hebben die je hoofd eraf kan slaan wanneer je zonder uitnodiging zijn kantoor binnenloopt. Toch deed Ester dat. Zij greep de kans om haar volk zo mogelijk te redden.

Dat deel van Ester wekt bewondering. Ze was niet alleen een schoonheid, maar ook iemand met lef. De rechterhand van Xerxes heette Haman. (Een naam waarin vreemd genoeg het woord 'hangen' al iets doorklinkt.) Haman was een woeste nazi. Niets zou hem beter uitkomen dan de vernietiging van de Joden. Op een dag zag hij zijn kans schoon. Mordechai, Esters pleegvader, weigerde voor Haman te buigen. Haman was zo boos dat hij Xerxes ervan overtuigde om hem het hele volk te laten uitroeien.

Hier verschijnt Ester op het toneel. Letterlijk. Ze loopt onuitgenodigd maar niet onvoorbereid bij de koning binnen. Na de Joden zover te hebben gekregen om drie dagen lang te bidden en te vasten, trekt ze haar koninklijke gewaden aan

en gaat bij de deur staan. Met haar verschijning streelt ze Xerxes' ogen en hij nodigt haar uit binnen te komen. De ene uitnodiging leidt tot de andere, en uiteindelijk stemt Xerxes niet alleen ermee in het bloedbad af te gelasten, ook geeft hij opdracht Haman op te hangen aan de galg die Haman voor Mordechai had opgericht.

Tjonge! Wat een dame, die Ester. Je kunt niet anders dan haar moed bewonderen. Je kunt niet anders dan het een mooi verhaal vinden. Toch is er één ding dat lastig te begrijpen is. De naam van God komt in het hele boek geen één keer voor. Zijn daden wel. Zijn gedachten ook. Zijn plan eveneens. Zijn vingerafdrukken staan op elke bladzijde. Maar zijn naam komt niet één keer voor. Zou God zich meer bekommeren om het klaren van de klus dan om het opstrijken van de eer?

AUTEUR EN DATUM

De auteur van het boek Ester is niet bekend, hoewel sommige oude Joodse en christelijke auteurs denken dat het boek is geschreven door Mordechai, een personage dat op alle bladzijden opduikt. Augustinus schreef de tekst toe aan Ezra, terwijl anderen Nehemia als auteur aanwezen. Wie het boek ook schreef, de auteur was goed bekend met de Perzische gebruiken, taal en geschiedenis, en was vertrouwd met het paleisleven in Susa. Daarnaast gaf hij blijk van gedetailleerde kennis over de Joodse geschiedenis en gebruiken. Aangezien het boek eindigt in 473 v.C., vóór de moord op Xerxes (of Ahasveros), is het waarschijnlijk ergens rond die tijd geschreven, ongeveer 500-400 v.C.

SITUATIE

De Perzische koning Cyrus stond rond 539 v.C. toe dat de eerste ballingen zouden terugkeren naar hun vaderland. Een jaar later leidde ene Zerubbabel deze eerste groep huiswaarts (zie Ezra 1-6). Rond 458 v.C. volgde er een tweede groep, geleid door de priester Ezra (zie Ezra 7-10). De gebeurtenissen in het boek Ester vinden plaats tussen deze twee gebeurtenissen in (rond 483-473), in het bijzonder tijdens de regering van Xerxes. Hoewel Gods naam niet in het boek voorkomt, zijn er veel verwijzingen naar zijn werk ‘achter de schermen’ (zie Ester 4:14; 6:13; 9:1) en komen er verscheidene vragen om zijn goddelijk ingrijpen voor (zie 4:3, 16). Het Joodse volk stelde later het Poerimfeest in om te vieren dat de Joden werden bevrijd, hiermee verwijzend naar het Perzische woord *poer* (‘lot’), dat voorkomt in Ester 9:24-26.

BELANGRIJKE THEMA’S

- Ester werd koningin, ook al woonde ze als ballinge in het land.
- Dankzij Esters positie als koningin kon ze haar volk helpen toen het gevaar liep.
- Mordechai, Esters neef, hielp haar moed te hebben om ondanks het gevaar op te komen voor haar volk.

BELANGRIJKE TEKSTEN

Wie weet ben je juist koningin geworden met het oog op een tijd als deze. (Ester 4:14)

DANIËL EN ESTER

INHOUD

I. Ester wordt koningin (1:1-2:23)

II. Hamans plan (3:1-7:10)

III. De Joden worden bevrijd (8:1-10:3)

LES 1

GEHOORZAAM AAN GOD

Daniël was vastbesloten zich aan de reinheidsvoorschriften te houden en hij vroeg de hoofdeunuch toestemming zich van de spijzen en de wijn van de tafel van de koning te onthouden.

Daniël 1:8

REFLECTIE

Op welk moment in jouw leven had je het gevoel te moeten opkomen voor iets waarin je geloofde? Hoe heb je de situatie aangepakt? Wat gebeurde er vervolgens?

SITUATIE

God had zijn volk gewaarschuwd dat Hij vijanden zou sturen om de mensen gevangen te nemen (zie Leviticus 26:14-39) als ze Hem ontrouw werden en afgoden vereerden. Helaas sloegen de mensen geen acht op deze waarschuwingen, en als gevolg daarvan werden ze als ballingen weggevoerd. Daniël moet nog jong zijn geweest toen de Babyloniërs, onder koning Nebukadnessar, Jeruzalem veroverden en de eerste groep ballingen wegvoerden. Net als andere volken in de oude wereld hadden de Babyloniërs de gewoonte om de 'knapste en slimste' onder hun gevangenen in te lijven voor de dienst aan de regering. Daniël wordt uitgekozen, maar vanaf het eerste hoofdstuk van het boek is duidelijk dat hij

zich voorgenomen heeft om zich niet door de Babylonische cultuur te laten opslokken.

OBSERVATIE

Lees Daniël 1:3-20.

VERKENNING

1. Welke eigenschappen had een jongeman nodig om in dienst van de koning te kunnen treden?
2. Welke voordelen zou dit de kandidaten hebben opgeleverd?
3. De naam Daniël betekent 'God is mijn rechter'. 'Beltesassar' betekent 'Bel beschermt zijn leven'. (Bel was een Babylonische god.) Waarom zouden de Babyloniërs Daniël een andere naam hebben gegeven?
4. Waarom denk je dat Daniël en zijn drie vrienden 'de spijzen en de wijn van de tafel van de koning' (vers 8), die aan alle kandidaten werden aangeboden, weigerden te gebruiken?
5. Welke 'proef op de som' stelden Daniël en de anderen aan de kamerheer van de hoofdeunuch voor? Wat was het resultaat?
6. Waarom was het voor Daniël en zijn vrienden belangrijk om in dit geval trouw te blijven aan hun overtuigingen?

INSPIRATIE

Misschien zit er op dit moment wel verandering in de lucht. Misschien sta je voor een belangrijke beslissing. Geen prettig gevoel! Je bent gesteld op 'jouw' tak. Je bent eraan gewend geraakt, en de tak aan jou. Net als Jozef ben je een tevreden takzitter. Totdat je de oproep hoort: 'Ik heb je nodig. Klim hoger op en...

... steek je nek uit. Een aantal plaatselijke gemeenten organiseert een campagne tegen porno. Ze hebben vrijwilligers nodig.

... kom in beweging. Verhuis met je gezin naar een ander land, want daar heb ik een speciale taak voor jou.

... vergeef die ander. Doet er niet toe wie het eerst gekwetst heeft. Waar het om gaat, is dat jij op hem afstapt en een brug bouwt.

... geef het evangelie door. Dat gezin dat pas in jouw straat is komen wonen. Ze kennen niemand in de stad. Nodig ze eens uit.

... breng een offer. Het weeshuis moet deze maand een enorm bedrag afbetalen op de hypotheek. Ze hebben het geld niet. Weet je nog van die financiële meevaller vorige week?

Wat voor een oproep het ook is, het gevolg is altijd hetzelfde: burgeroorlog. Je hart zegt misschien wel ja, maar je voeten zeggen nee. Er wapperen net zo veel excuses door je hoofd als herfstbladeren in de wind. 'Daar heb ik geen talent voor.' 'Nu moet iemand anders maar eens zijn verantwoordelijkheid nemen.' 'Niet op dit moment, morgen komt het me beter uit.'

Maar je ontkomt er niet aan. Vroeg of laat kijk je naar een kale boom en moet je kiezen: zijn wil of de jouwe? (Uit: *God kwam bij ons* van Max Lucado.)

REACTIE

7. Op welke momenten in je leven zei God tegen jou: 'Klim hogerop'?
8. Wat gebeurde er toen je ondanks je eigen angst ervoor koos om God te gehoorzamen?
9. Waarom is het vaak moeilijk om van een 'takzitter' een 'hogerop-klimmer' te worden?
10. Op welk terrein in jouw leven vraagt God je nu 'hogerop te klimmen'?
11. Welke zegeningen heb je ontvangen door God te volgen?
12. Op welke manier heeft jouw beslissing om God te gehoorzamen het leven van anderen beïnvloed?

LEVENSSLESSEN

Gehoorzaamheid is een uiting van onze liefde voor God. Soms probeert de wereld onze gehoorzaamheid te verhinderen en ons te verleiden compromissen te sluiten met onze waarden en normen. Bij Daniël en zijn drie vrienden was dit zeker aan de orde. Zij hadden er gemakkelijk voor kunnen kiezen hun Joodse dieet te laten varen ten gunste van alle heerlijkheden van de koninklijke tafel. Op dergelijke momenten moeten we ons vast voornemen Gods plan te volgen... en daarbij misschien een beetje creatief te worden.

Daniëls alternatief was niet alleen creatief bedacht, maar betekende ook een geloofsstap. De vier mannen geloofden dat God hun gehoorzaamheid met fysieke gezondheid zou belonen – en dat deed God inderdaad. Hun goede gezondheid trok zelfs de aandacht van de koning. Zij traden in dienst van de koning en hij bevorderde hen tot zijn adviseurs.

TOEWIJDING

Hemelse Vader, dank U voor uw belofte om ons in elke situatie nabij te zijn. Help ons U in alles – zowel in grote als in kleine zaken – te gehoorzamen. Wij bidden dat ons leven een voorbeeld voor anderen mag zijn in wat het betekent U altijd op de eerste plaats te zetten.

ZELFREFLECTIE

Voor welke moeilijke beslissing sta jij op dit moment?

VERDIEPING

Om de boeken Daniël en Ester tijdens deze twaalf lessen helemaal door te lezen: lees Daniël 1:1-2:49. Meer bijbelgedeelten over God gehoorzamen vind je in Deuteronomium 28:1-14; Jozua 1:7-9; 1 Samuel 15:12-23; Klaagliederen 12:13-14; Jesaja 1:18-20; 50:4-9; Johannes 14:15-18; Handelingen 5:27-32 en Romeinen 6:15-18.

LESSEN VOOR HET LEVEN

Het Joodse volk had reden om somber te zijn: hun land was veroverd, hun geboorteplaatsen lagen in puin, en ze leefden in gevangenschap. Maar God zorgde voor twee sleutelfiguren om het Joodse volk te behouden. *Daniël* werd door de Babyloniërs weggevoerd. Hoewel hij in een heidense cultuur leefde, bleef hij trouw aan God en kon hij uiteindelijk koningen en heersers beïnvloeden. *Ester* was een balling in het Perzische rijk. Net als Daniël stelde de Heer haar ook in een positie om de machthebbers te beïnvloeden. Dankzij een moedige actie van haar werd het hele Joodse volk van de vernietiging gered. De bijbelstudies in dit boek over *Daniël en Ester* inspireren christenen in deze tijd om vast te houden aan hun geloof en invloed uit te oefenen op hun omgeving.

In de serie *Lessen voor het leven* brengt Max Lucado de Bijbel tot leven in twaalf lessen vol intrigerende vragen, inspirerende verhalen en indringende overdenkingen. Elke les omvat een openingsreflectie, achtergrondinformatie, verkennende vragen, inspirerende gedachten van Max en een afsluiting die aanspoort tot verdere reflectie. *Lessen voor het leven* kan zowel in een kleine groep als voor zelfstudie worden gebruikt.

NUR 707
ISBN 978 90 435 3434 5

9 789043 534345

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT